

ONTWERPBESLUIT WEERRIBBEN

Gelet op artikel 3, eerste lid en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op de Beschikking van de Commissie 2004/813/EG van 7 december 2004 tot vaststelling, op grond van Richtlijn 92/43/EEG, van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEG L 387);

Gelet op artikel 4, eerste en tweede lid, van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (PbEG L 103);

Gelet op de artikelen 10a en 15 van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Weerribben**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG (prioritaire typen aangeduid met een sterretje):
  - H3140 Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met bentische *Chara* spp. vegetaties
  - H3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*
  - H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*
  - H6410 Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)
  - H6430 Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones
  - H7140 Overgangs- en trilveen
  - H7210 *Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae*
  - H91D0 *Veenbossen

3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG:

H101X	Platte schijfhoren
H1042	Gevlekte witsnuitlibel
H1060	Grote vuurvliinder
H1082	Gestreepte waterroofkever
H1134	Bittervoorn
H1145	Grote modderkruiper
H1149	Kleine modderkruiper
H1318	Meervleermuis
H1903	Groenknolorchis

Artikel 2

1. Als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG **Weerribben**, zoals aangewezen bij besluit van 29 oktober 1986 (J 4755, Stcr. 1986, nr. 214) worden aangewezen: de gebiedsdelen bedoeld in paragraaf 3.3 behorende bij dit besluit.
2. Als onderdeel van de speciale beschermingszone als bedoeld in het eerste lid komen te vervallen: de gebiedsdelen bedoeld in paragraaf 3.3 behorende bij dit besluit.
3. De nota van toelichting, voor zover van toepassing op de aanwijzing zoals bedoeld in het eerste lid, wordt vervangen door de nota van toelichting behorende bij dit besluit.
4. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende vogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, eerste lid, van de Richtlijn 79/409/EEG: Roerdomp, Purperreiger, Porseleinhoen en Zwarte stern.
5. De in het eerste lid genoemde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende trekvogelsoorten, welke worden beschermd op grond van artikel 4, tweede lid, van de Richtlijn 79/409/EEG: Watersnip, Snor, Rietzanger en Grote karekiet.
6. De kaart behorende bij het in het eerste lid bedoelde besluit wordt ingetrokken.

Artikel 3

1. De aanwijzingen, bedoeld in de artikelen 1 en 2, gaan tevens vergezeld van een nota van toelichting en een kaart, welke deel uitmaken van dit besluit.
2. De in de artikelen 1 en 2 bedoelde speciale beschermingszones vormen samen het Natura2000-gebied **Weerribben**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de nota van toelichting behorende bij dit besluit.

Artikel 4

- 1 Dit besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.
- 2 Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

Dit ontwerpbesluit, de kaart en de nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in het kantoor van de Directie Regionale Zaken, vestiging Oost, van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit: Verzetslaan 30, 7411 HX Deventer. Ter inzage legging vindt tevens plaats in de gemeentehuizen en openbare bibliotheken van de betreffende gemeente(n), in het kantoor van het waterschap waaronder het gebied valt, en in de provinciehuizen van de betreffende provincie(s). Het ontwerpbesluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.minlnv.nl/natuurwetgeving>. Het definitieve besluit zal, met uitzondering van de kaart en de nota van toelichting, met een toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

Een ieder kan een zienswijze binnen zes weken na de ter inzage legging van dit besluit schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Schriftelijke zienswijzen kunt u indienen bij het Inspraakpunt, zoals aangegeven in de bekendmaking. Een mondelinge zienswijze kunt u naar voren brengen op de wijze zoals deze in de bekendmaking is aangegeven. U wordt verzocht een kaart bij te voegen indien de zienswijze betrekking heeft op bepaalde percelen. Beroep tegen het definitieve besluit kan alleen worden ingesteld door een belanghebbende die een zienswijze naar voren heeft gebracht.

Nota van toelichting van het Natura2000-gebied Weerribben waarin opgenomen: de nota van toelichting bij de aanwijzing van Weerribben als speciale beschermingszone in het kader van de richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn, alsmede de nota van toelichting bij de wijziging van besluit N. 4755 van de aanwijzing van Weerribben als speciale beschermingszone in het kader van de richtlijn 79/409/EEG van de Raad van Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en hierna te noemen de Vogelrichtlijn.

1. INLEIDING

Door middel van dit besluit wordt het gebied Weerribben aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Tevens wordt de aanwijzing van Weerribben als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn gewijzigd. Deze wijziging heeft in elk geval betrekking op de vogelsoorten waarvoor dit gebied is aangewezen en is gebaseerd op toepassing van de criteria, die zijn gebruikt bij de aanwijzing van de Vogelrichtlijngebieden in 2000¹.

Beide aanwijzingen tezamen vormen het Natura2000-gebied Weerribben, waarvan de instandhoudingsdoelstellingen in het besluit zijn opgenomen.

In hoofdstuk 2 van deze nota van toelichting worden de aanwijzingen onder Habitat- en Vogelrichtlijn kort toegelicht. Deze toelichting omvat verder in hoofdstuk 3 de gebiedsbeschrijving, bijzonderheden met betrekking tot de begrenzing en een toelichting op de kaart. Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 de instandhoudingsdoelstellingen vermeld.

2. AANWIJZINGEN HABITAT- EN VOGELRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Weerribben aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn ("Habitatrichtlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze richtlijn waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Weerribben" en onder nummer NL9801013 is geplaatst op de van de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is aangewezen voor twee prioritaire habitattypen in de zin van artikel 1 van de Habitatrichtlijn.

Het gebied is op 29 oktober 1986 (J. 4755) onder de naam "Weerribben" aangewezen als speciale beschermingszone onder de Vogelrichtlijn, verder aangeduid als "Vogelrichtlijngebied". Bij de Europese Commissie is dit gebied bekend onder nummer NL2000013. Het besluit is door middel van dit Natura 2000-besluit gewijzigd.

Het Natura2000-gebied Weerribben (landelijk gebiedsnummer 34) omvat het Vogelrichtlijngebied Weerribben en het gelijknamige Habitatrichtlijngebied. Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke

---

¹ Nota van Antwoord Vogelrichtlijn, bijlage 1, Selectiecriteria en methode van begrenzing

habitattypen en habitats van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Natura 2000 bestrijkt ook de onder Vogelrichtlijn aangewezen gebieden. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 4) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 Doelendocument. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 Profielendocument. Hierin wordt ook ingegaan op de interpretatie van habitattypen en de relatieve bijdrage van afzonderlijke gebieden aan het Natura2000-netwerk.

Het Natura2000-gebied Weerribben ligt in de provincie Overijssel en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Steenwijkerland.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het gebied Weerribben is een ten dele vergraven veengebied in de kop van Overijssel. Het bestaat uit uitgeveende trekaten, onvergraven legakkers van wisselende breedte, grotere percelen niet-vergraven veen, verlandend water, trilveen, rietlanden, graslanden, ruigteterreinen en moerasbossen. Alle successiestadia van open water tot en met moerasheide en veenbos zijn aanwezig. Mede door de betrekkelijk late verving weerspiegelen ze nog veel van de oorspronkelijke gebiedsopbouw. Het huidige landschap met een karakteristiek patroon van petgaten en legakkers is ontstaan door het afgraven van veen voor de turfwinning. Toen rond 1920 de turfwinning niet meer rendabel was, schakelde de lokale bevolking geleidelijk over op rietteelt. In 1919 werd het Stroink gemaal bij Blokzijl gebouwd om het waterpeil in Noordwest Overijssel onder controle te krijgen. Hierdoor werden de rietlanden minder nat, waardoor het verlandingsproces versnelde en het riet doorgroeid raakte met ruigtekruiden.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Weerribben behoort tot het Natura2000-landschap 'Meren en Moerassen'.

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Weerribben is bepaald aan de hand van de ligging van de natuurlijke habitats en de leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren alsmede nieuwe natuur indien dit noodzakelijk wordt geacht om bedreigde en schaarse habitattypen en leefgebieden van soorten te herstellen.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houdend met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.²

---

² Hof van Justitie EG ,7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 15 en 25

De Weerribben is aangewezen als Vogelrichtlijngebied vanwege de aanwezigheid van plassen en uitgestrekte moerassen die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het is een watergebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en tevens fungeert als broedgebied, overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van het gebied is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/ of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura200-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Het Natura2000-gebied Weerribben omvat het centrale gebied Weerribben met naar het zuiden toe het Woldlakebos en de polder Wetering West. Het Habitatrichtlijngebied is kleiner dan het Vogelrichtlijngebied en bevat niet de zuidelijke uitloper van het Woldlakebos.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied is op de kaart op enkele technische punten verbeterd.

- Verharde wegen en bebouwing, die ook reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
  - Aaneengesloten (lint-)bebouwing van 5 ha of meer is ook op de kaart geëxclaveerd.
  - De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden;
- Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

De begrenzing van het gemelde Habitatrichtlijngebied is op een aantal plaatsen aangepast. De deelgebieden, hieronder genoemd, zijn uit de begrenzing verwijderd. Het is uit onderzoek gebleken dat deze deelgebieden geen te beschermen Natura 2000-waarden in zich dragen. Ook is het niet noodzakelijk dat deze deelgebieden onderdeel van het te beschermen gebied blijven, omdat ze niet bijdragen aan het behouden of bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen.

Aan het Natura2000-gebied zijn enkele delen toegevoegd, zulks in overeenstemming met de provinciale natuurgebiedsplannen. Deze uitbreiding is noodzakelijk om aan de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura2000-gebied te kunnen voldoen. In deze delen zijn de a-biotische voorwaarden voor een op termijn succesvolle realisatie van het betreffende instandhoudingsdoel aanwezig.

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is op een aantal plaatsen aangepast (zie bijlage A):

- Langs de noordgrens zijn enkele percelen (14 ha) vervallen gelet op aanwezige bebouwing, functie als bungalowpark en/ of uit een oogpunt van logische begrenzing. Deze percelen hebben weinig betekenis voor de instandhouding van het gebied;
- Hetzelfde geldt voor de kade met pad aan de westzijde van het gebied (12 ha).

- Uitbreiding met moeras, bos en grasland ten zuiden van Nederland (59 ha, Wetering West) dat een samenhangend geheel vormt met begremsd gebied en reeds is aangemeld als onderdeel van het Habitatrichtlijngebied;
- Uitbreiding met grasland (nieuwe natuur) nabij Nederland (18 ha) dat aan drie zijden wordt omgeven door begremsd gebied (tevens Habitatrichtlijngebied).

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen aangepast:

- Uitbreiding met een perceel grasland aan de zuidwestzijde van het gebied dat wel onderdeel uitmaakt van het Vogelrichtlijngebied (2,0 ha).
- Uitbreiding met grasland (nieuwe natuur) nabij Nederland (18 ha) dat aan drie zijden wordt omgeven door begremsd gebied;
- Verkleining aan de zuidoostzijde van het gebied, Woldlakebos zuidelijk deel (87 ha). Dit betreft een uitloper van het gebied bestaande uit verdroogd broekbos waar geen habitatwaarden voorkomen en dat weinig betekenis heeft voor de instandhouding van het gebied. Ruim de helft hiervan (49 ha) behoudt wel de status als Vogelrichtlijngebied.

Het Natura2000-gebied beslaat een oppervlakte van 3.346 ha. Het Habitatrichtlijngebied heeft een omvang van 3.296 ha en het Vogelrichtlijngebied heeft een omvang van 3.345 ha. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten, omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4).

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalig) beschermd natuurmonument. Daar waar de kaart en de nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. **Gebouw**: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. **Bouwwerk**: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.

- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind door middel van een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen zijn bijvoorbeeld: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten.

Met betrekking tot het grensverloop langs verharde wegen, hoofdspoorwegen, watergangen, waterkerende dijken en de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied:

- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een verharde weg wordt de grens gelegd op de voet van het talud of langs de wegberm aan de zijde van het gebied.
- Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.
- Waar de buitengrens van een gebied wordt gevormd door een watergang die op de kaart slechts door een enkelvoudige lijn wordt aangegeven, wordt de grens gelegd op de watergrens die, gezien vanuit het gebied, aan de overzijde is gelegen omdat dergelijke wateren een ecologisch/ waterhuishoudkundige eenheid vormen met de aanwezige natte habitats/ leefgebieden.
- De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.
- Waar de buitengrens van het watergebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de buitenteen van de dijk. Waar de buitengrens van een landgebied samenvalt met een waterkerende dijk ligt de grens op de teen van de dijk aan de gebiedszijde.

4. INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

4.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel van maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrictlijn worden bij aanwijzing als Habitatrictlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”. Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of

populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau.

4.2 Algemene doelen

- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000-netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitattypen en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

4.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H3140 Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische *Chara* spp. vegetaties

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitatype kranswierwateren komt zowel voor in enkele petgaten en vaarten als in poeltjes en petgatrestanten in het kraggengebied. Na een achteruitgang in voorkomen en kwaliteit door een hoge fosfaatlast gedurende enkele tientallen jaren, treedt thans enig herstel op.

H3150 Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition*

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Na een sterke achteruitgang is het habitatype meren met krabbenscheer en fonteinkruiden nu op verschillende plaatsen weer in goed tot zelfs uitstekende kwaliteit aanwezig. Verder herstel (uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit) wordt hier voor mogelijk gehouden.

H4010 Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix*

Doel Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit vochtige heiden, *laagveengebied* (subtype B).

Toelichting De Weerribben is één van de laagveengebieden in Nederland waar zich goede voorbeelden van het habitatype vochtige heiden, *laagveengebied* (subtype B) bevinden, maar de oppervlakte is klein.

- H6410**   **Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)**
- Doel   Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- Toelichting   Verbetering van de kwaliteit is gewenst omdat het habitatype blauwgraslanden landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert.
-
- H6430**   **Voedselrijke zoomvormende ruigten van het laagland, en van de montane en alpiene zones**
- Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit van ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A).
- Toelichting   Het habitatype ruigten en zomen, *moerasspirea* (subtype A) is goed ontwikkeld aanwezig.
-
- H7140**   **Overgangs- en trilveen**
- Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit overgangs- en trilvenen, *trilvenen* (subtype A) en behoud oppervlakte en kwaliteit overgangs- en trilvenen, *veenmosrietlanden* (subtype B).
- Toelichting   Samen met de Wieden is de Weerribben topgebied voor het habitatype overgangs- en trilvenen, *trilvenen*(subtype A) dat landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert. Dit subtype is gebonden aan fosfaatarm en bicarbonaatrijk water. Er moeten voldoende mogelijkheden gegarandeerd worden voor nieuwvorming ter vervanging van plekken die geleidelijk overgaan in het andere subtype en in habitatype H4010 vochtige heiden, *laagveengebied* (subtype B). Een veel grotere oppervlakte is aanwezig van overgangs- en trilvenen, *veenmosrietlanden* (subtype B). Dit vormt, samen met andere rietlanden, een belangrijke bron voor de vorming van habitatype H4010 vochtige heiden, *laagveengebied* (subtype B) en eventueel habitatype H7110 actieve hoogvenen, *hoogveenlandschap* (subtype A) - hoogveenmossen komen reeds veelvuldig voor.
-
- H7210**   ***Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae***
- Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- Toelichting   Het gebied was in het verleden belangrijk voor het habitatype galigaanmoerassen. Momenteel komt een voor dit habitatype groot oppervlakte voor van matige kwaliteit. Nieuwvorming is nodig om dit type duurzaam te behouden en de kwaliteit te verbeteren. Tevens zijn er mogelijkheden voor uitbreiding oppervlakte. In de toekomst kan het gebied daarom een zeer grote bijdrage leveren aan het landelijke doel voor het habitatype. Daarmee wordt tevens een belangrijke bijdrage geleverd aan de diversiteit van vegetatiestructuren in het gebied.
-
- H91D0**   ***Veenbossen**
- Doel   Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
- Toelichting   Er is thans een groot, en vanuit behoudsoogpunt belangrijk areaal van het habitatype hoogveenbossen aanwezig.

4.4 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H101X Platte schijfhoren

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De Weerribben is één van de gebieden die een grote bijdrage leveren voor de platte schijfhoren.

H1042 Gevlekte witsnuitlibel

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie tot een duurzame populatie van ten minste 3.000 volwassen individuen.

Toelichting De populatie gevlekte witsnuitlibellen in dit gebied is de grootste van de drie populaties in Nederland. Het gebied omvat een zeer groot deel van het potentiële leefgebied en daarom is het noodzakelijk dat de populatie uitgroeit tot 60% van het landelijke doel. Voortdurende aanwezigheid van verlandende wateren is daarvoor een vereiste.

H1060 Grote vuurvlieder

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie tot een duurzame populatie van ten minste 3.000 volwassen individuen.

Toelichting De grote vuurvlieder heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding. Het gebied bevat de grootste van de drie populaties in Nederland, die geen van alle duurzaam zijn. Binnen het gebied zijn meerdere leefgebieden beoogd.

H1082 Gestreepte waterroofkever

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting De gestreepte waterroofkever heeft een zeer ongunstige staat van instandhouding en is vrijwel geheel beperkt tot laagveenmoerassen.

H1134 Bittervoorn

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting Het gebied ligt binnen het hoofdverspreidingsgebied van de bittervoorn en is daarom van relatief groot belang voor de bittervoorn.

H1145 Grote modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De grote modderkruiper komt in het gebied voor in sloten met verlandingsvegetatie.

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De kleine modderkruiper verkeert landelijk in een gunstige staat van instandhouding. De soort komt in Nederland algemeen en wijd verspreid voor. De soort deelt grotendeels zijn niche met de habitat van de bittervoorn en de grote modderkruiper. Bij het realiseren van de doelen voor deze soorten, zullen populaties van de kleine modderkruiper zich naar verwachting duurzaam kunnen handhaven.

H1318 Meervleermuis
Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Toelichting Het gebied fungeert als foerageergebied van de meervleermuis. Binnen en in de nabijheid van het gebied zijn kolonies aanwezig.

H1903 Groenknolorchis
Doel Behoud omvang en kwaliteit biotoop voor behoud populatie.
Toelichting De Weerribben levert voor de groenknolorchis waarschijnlijk de grootste bijdrage binnen het laagveenlandschap. Tijdelijke populaties in jonge (vroeger zwak brakke) verlandingsstadia zijn vrijwel verdwenen, maar dit geldt niet voor de populaties in habitatype H7140 overgangs- en trilvenen, *trilvenen* (subtype A).

4.5 Vogelrichtlijn: Broedvogels

A021 Roerdomp
Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.
Toelichting De roerdomp is van oudsher een algemene broedvogel van vitaal, ten dele overjarig (water)rietland. In de periode 1980-95 broedden jaarlijks 9-18 paren (uitzondering hierop in 1987 5 paren na strenge winters). Na de strenge winter van 1995-96 viel de stand terug tot 6 paren. In de daarop volgende jaren trad eerst geen herstel op; jaarlijks werden 2-6 paren geteld. Pas in de periode 2001-2003 werd een herstel vastgesteld tot 8-9 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Noordwest Overijssel ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

A029 Purperreiger
Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 10 paren.
Toelichting De purperreiger is van oudsher een talrijke broedvogel in verspreide vestigingen in overjarig rietland. Begin 80-er jaren broedden nog tientallen paren in het gebied (b.v. 1981 55 paren). Door verbossing en verdroging en door het verschijnen van de vos als predator is het aantal sterk teruggelopen. In de periode 1999-2003 broedden jaarlijks slechts 3-6 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Noordwest Overijssel ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

- A119 Porseleinhoen**
 Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 30 paren.
 Toelichting De porseleinhoen is een broedvogel in sterk fluctuerende aantallen, samenhangend met het aanbod aan natte graslanden als geschikt habitat. In de periode 1981-2003 schommelde het aantal tussen 1 en 30 paar in jaren met een gunstige waterstand. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Het aangegeven niveau is bedoeld voor gunstige jaren. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Noordwest Overijssel ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.
- A153 Watersnip**
 Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 150 paren.
 Toelichting De watersnip is in de Weerribben van oudsher een broedvogel van natte hooilanden en vooral van pas gemaaid, plas-dras rietland. De Weerribben vormen één van de laatste bolwerken voor deze, in Nederland sterk in aantal achteruit gaande, broedvogel. In de periode 1992-1998 waren de aantallen min of meer stabiel. Daarna namen ze toe met de hoogste aantallen in 2003. Het gemiddeld aantal paren in de periode 1999-2003 wordt geschat op 160 paren. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is behoud van de populatie op het recente hoge niveau gewenst. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.
- A197 Zwarte stern**
 Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
 Toelichting De zwarte stern is van oudsher een broedvogel van krabbescheervelden, voorkomend met tientallen paren; begin 80-er jaren broedden jaarlijks 30-50 paren. Door het aanbod van nestvlotjes broeden tegenwoordig nog steeds circa 20 paren (in de periode 1999-2003 15-28 paren; gemiddeld 22). Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst en herstel van de draagkracht voor een sleutelpopulatie.
- A292 Snor**
 Doel Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 100 paren.
 Toelichting De snor is van oudsher een algemene broedvogel van vitaal, ten dele overjarig, (water)rietland. Ondanks een sterke achteruitgang broedden nog tientallen paren in het gebied (schatting voor de periode 1999-2003 80 paren). Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is uitbreiding van de populatie gewenst. Door herstel van het broedhabitat kan het niveau van een sleutelpopulatie vermoedelijk weer bereikt worden. Het is daarmee één van de weinige gebieden in Nederland met deze potentie.

A295**Rietzanger**

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 900 paren.

Toelichting

De rietzanger is van oudsher een talrijke broedvogel van rietmoeras en rietruigte. In de Weerribben bevindt zich één van de grootste Nederlandse populaties. De schatting voor de periode 1999-2003 bedraagt 900 paren. Gezien de landelijk gunstige staat van instandhouding met betrekking tot de populatie omvang, is behoud voldoende. Het gebied heeft voldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie.

A298**Grote karekiet**

Doel

Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.

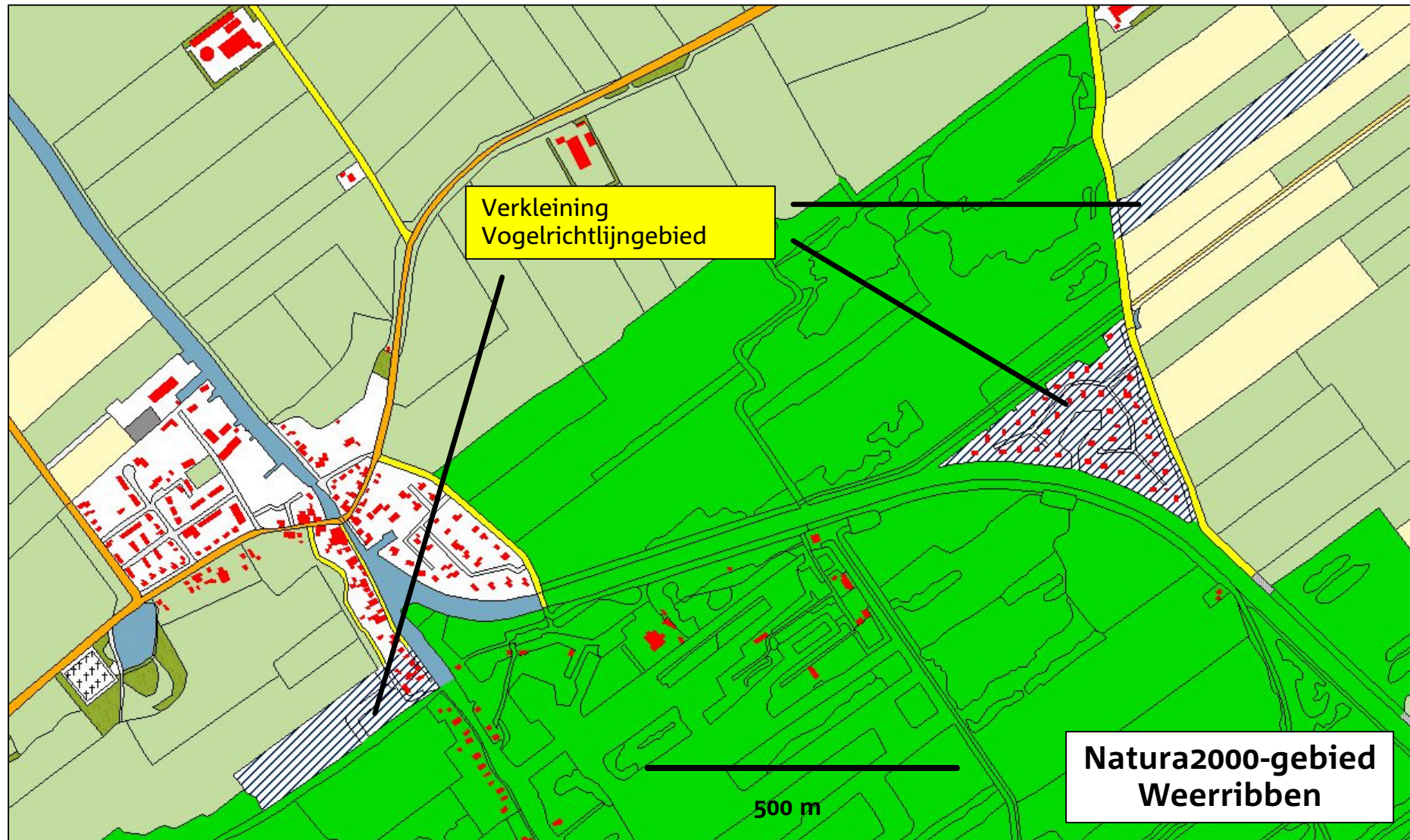
Toelichting

De grote karekiet is van oudsher een algemene broedvogel van vitaal, ten dele overjarig, (water)rietland. In de periode 1986-1994 broedden jaarlijks nog 17-24 paren. Door verdwijning van geschikt broedhabitat en in lijn met de landelijke teneur is de populatie sedertdien stelselmatig teruggelopen tot 3 paren in 2003. Gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding is een flinke uitbreiding van de populatie gewenst. Het gebied levert onvoldoende draagkracht voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Noordwest Overijssel ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.

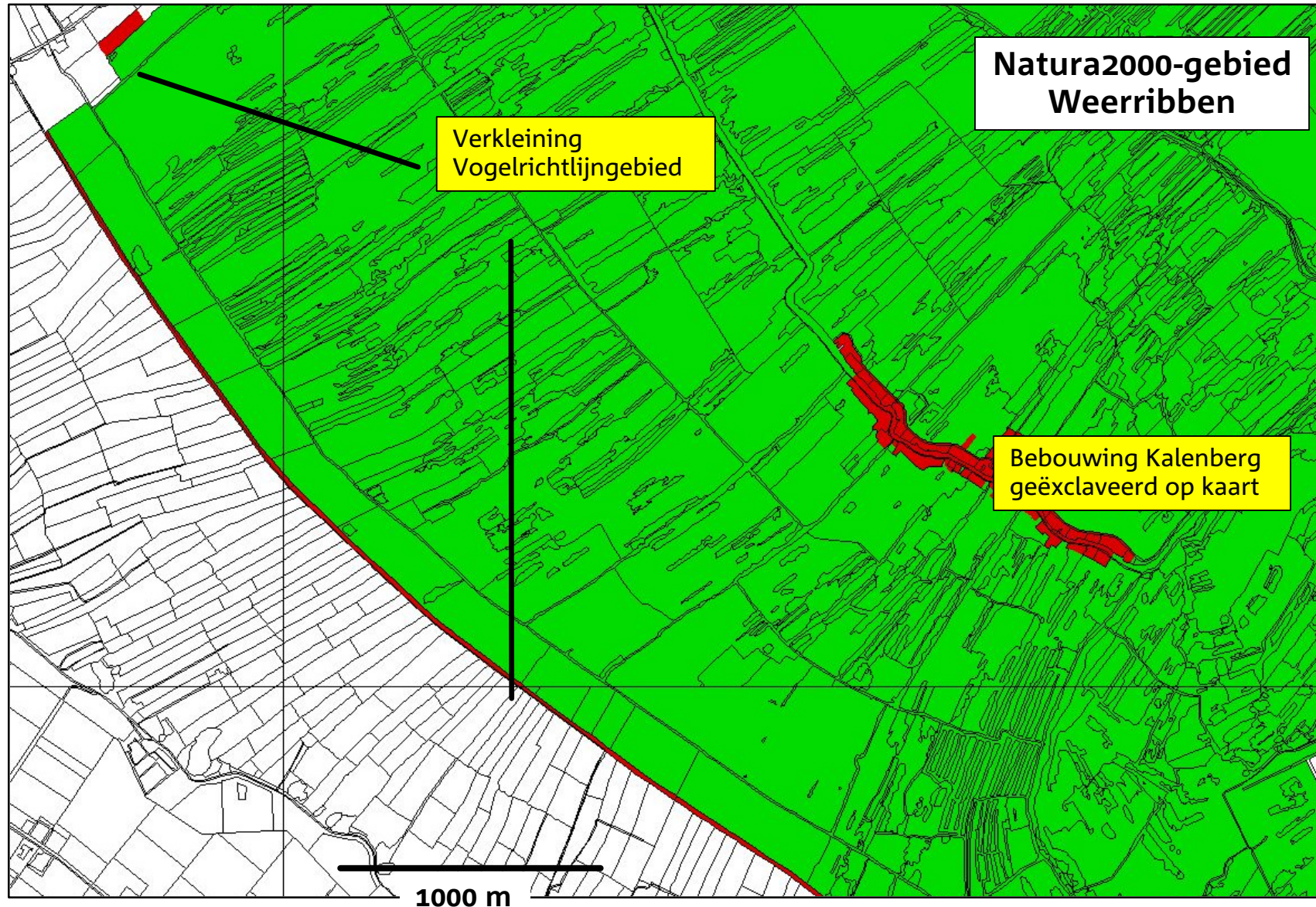

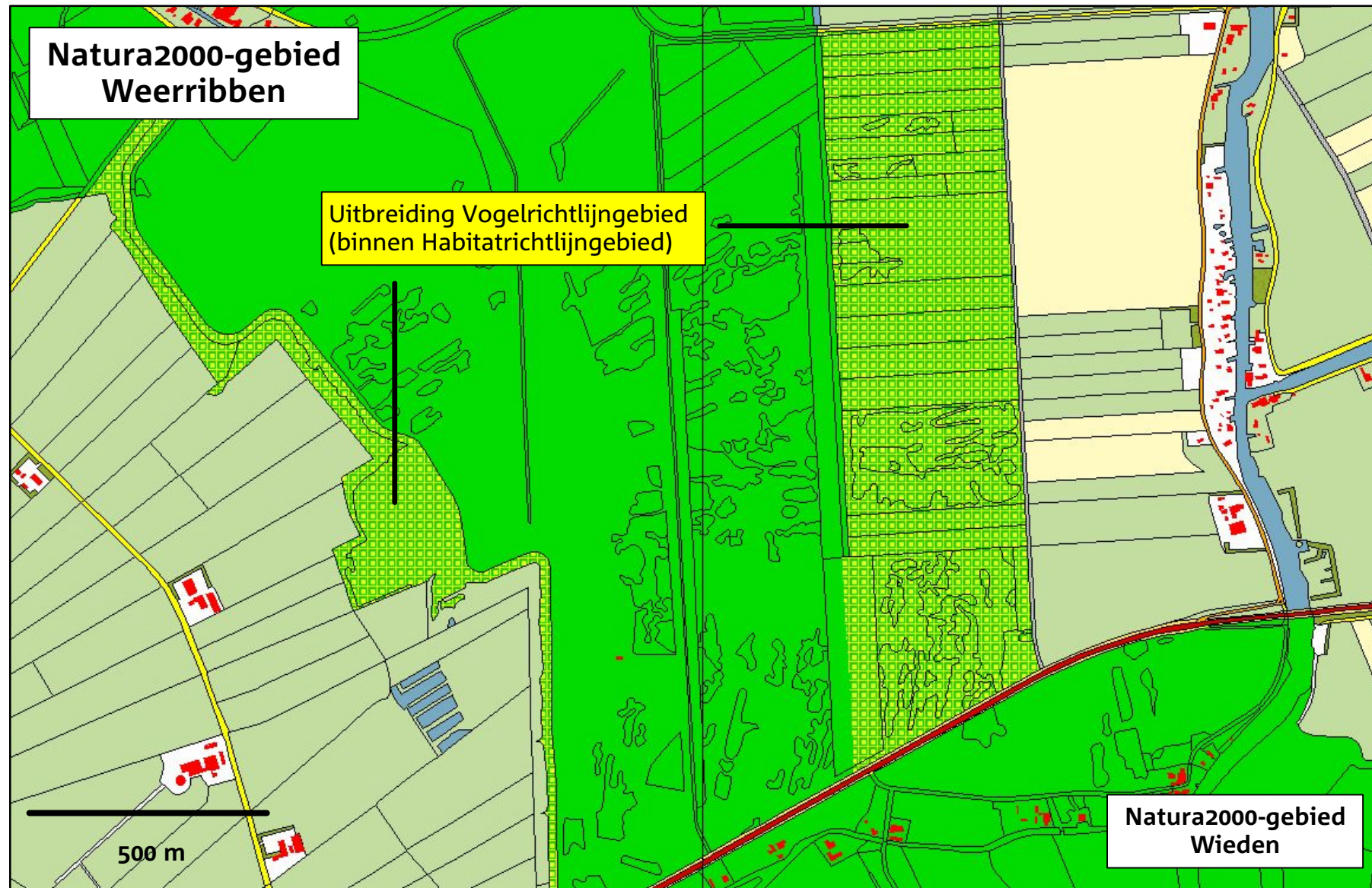
034. Weerribben: Verkleining van Vogelrichtlijngebied rond Ossenzijl

034. Weerribben: Verkleining Vogelrichtlijngebied aan de westzijde van het gebied

034. Weerribben: Uitbreiding van het Vogelrichtlijngebied (zuidelijk deel)

034. Weerribben: Uitbreiding van het Vogelrichtlijngebied rond Nederland

